

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.

Cena listu za nečlane po štiri krome na leto; za pol leta dve kroni; za četrletno eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krome na leto. Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 25. februarja 1905.

C. kr. poštne hran. št. 864.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Zadruga: Pomanjkanje krme vsled suše — in Kranjsko. Združenje glavnih zadružnih zvez v Nemčiji. Subvencije za strojne zadruge na Češkem. Denarni promet. Občni zbori. Pregled. Denarni prometi in bilance. — **Gospodarsko berilo:** Krmiljenje molznih krav. Sprememba v reji čistokrvnega angleškega prašiča. Prebavljivost kurjih jajec. Kdaj je treba obutev mazati? Orumenelo orodje od bele ali slonove kosti, kako zopet obeliti? Nit od pavole ali od preje, kako razpoznati? Vosek pravi, kako se spozna? Kalno vodo, kako očistiti za pranje? Inserati.

ZADRUGA.

Pomanjkanje krme vsled suše — in Kranjsko.

Izvanredno huda suša v letu 1904. povzročila je v mnogih avstrijskih deželah veliko pomanjkanje krme.

V c. kr. poljedelskem ministerstvu so po hvalevrednem prizadevanju posebnega komiteja, obstoječega iz zastopnikov zadružništva in drugih kmetijskih korporacij prav kmalu spoznali veliko nevarnost, ki je pretila vsled pomanjkanja krme živinoreji prizadetih dežel.

C. kr. poljedelsko ministerstvo je uvedlo pomožno akcijo, ki bi omogočila živinorejcem po suši prizadetih pokrajin nakup krme in si je preskrbelo tudi potrebna denarna sredstva i. s. za prvo silo pol milijona kron.

Ta pomožna akcija se je bistveno razlikovala od vseh prejšnjih, ker ni nameravala do slej običajnega razdeljevanja pomoči v obliki miloščin in tudi ne po starem kopitu potom — zavlečujočega birokratizma — temveč se je omogočil živinorejcem nakup krme na ta način, da so se z gori navedene svote poplačale to-vornine in so se dala brezobrestna ali vsaj nizko obrestovana posojila, — za izpeljavo te akcije pa se je določilo zadružništvo.

Vspreh te pomožne akcije je bil, da se je že do sedaj približno 600 vagonov krme spravilo v potrebne kraje.

Kakor je bralcem „Nar. Gosp.“ znano, storila je „Zadružna zveza“ takoj vse potrebne korake, da bi se pomožna akcija nanašala tudi na živinorejce v njenem okolišu.

Oskrbela si je z vseh pokrajin poročila o pomanjkanju krme, na podlagi kojih je mogel njen zastopnik v pomožnem komiteju zahtevati, da se ozira tudi na naše pokrajine.

Pomožni komite je v svoji seji dne 21. okt. 1904. označil med drugimi tudi Kranjsko, Goriško, Istro in Dalmacijo, kot po suši prizadete dežele.

Veliko je bilo pač naše začudenje, ko smo zvedeli, da c. kr. poljedelsko ministerstvo Kranjske ni sprejelo med prizadete dežele; to je moglo storiti le na podlagi poročil, ki ne samo, da niso z našimi poročili soglašala, temveč so slikala Kranjsko kot deželo, ki ima zadosti sena, toraj nima pomanjkanja krme in vsled tega ne rabi pomoči.

In kdor je dal tista poročila, pač ne sme nikdar trditi, da je kmetovalcem naklonjen ali da morda celo za njihovo korist kaj stori.

Seveda je storila „Zadružna zveza“ nadaljne korake, da popravi krivico, ki so jo storili drugi kranjskim živinorejcem; in spet so se zahtevala poročila. . . Med tem pa so dobivale druge dežele krmo, koje cena je začela rasti.

Ker „Zadružna zveza“ ni umevala svoje naloge enostranski, t. j. da bi se ozirala samo le na kraje, ki so trpeli vsled suše, temveč se je ozirala tudi na one, srečne pokrajine v svojem okolišu, ki so pridelale dosti krme, posredovala je tudi prodajo krme i. s. se je po njenem posredovanju odposlalo do sedaj čez 30 vagonov krme — največ na Češko in v Šlezijo.

Vsleh tega je vpravičeno gosp. Rožman v zadnji seji komiteja slikal položaj pri nas sledeče:

„Po enem potu gre z dežele krma v severne dežele, po drugem potu gre živina pod ceno k mesarju in po tretjem potu gredo živinorejci v Ameriko, in na ta način bodo naše tožbe o pomanjkanju krme potihnile.“

Dolgo ni bilo rešitve naše vloge na c. kr. poljedelsko ministerstvo.

Zavzeli so se za zadevo slovenski poslanci in so jo spravili celo v državni zbor.

In zdaj lahko poročamo, da spada Kranjska vendar le med prizadete dežele, tako je odločilo c. kr. ministerstvo z ukazom z dne 8. februarja 1905. št. 34.200.

V smislu tega ukaza sestavi se deželni pomožni komite, obstoječ iz zastopnikov c. kr. deželne vlade, c. kr. kmetijske družbe, „Zadružne zveze“, „Gospodarske zveze“ in deželnega odbora.

Opozarjamo, da se gre pri tem le za krmo, ki se bode preskrbela potrebnim živinorejcem proti takojšnjemu plačilu, tovrnino plača vlada; živinorejcem, ki ne morejo krme takoj plačati, dajo se brezobrestna, oziroma nizko obrestovana posojila in bo to oskrbela „Zadružna zveza“.

Mesec februar se bliža svojemu koncu, pomanjkanje krme postalo je po nekod že prehudo, treba je toraj, da ne odlašamo.

Pozivamo toraj v prvi vrsti vse zadruge, društva, a tudi druge, da nam takoj poročajo o potrebi i. s. se nam naj že navedejo množine krme, ki se rabijo in potem tudi naročijo.

V poročilih se naj tudi navede, koliko živine se je prodalo vsled pomanjkanja krme, po kaki ceni itd.; tudi se naj navede v poročilih, do kolike višine da je narasla cena krme, da moremo tudi s takimi podatki postreči onim, ki niso hoteli priznati, da je na Kranjskem pomanjkanje krme.

Združenje glavnih zadružnih zvez v Nemčiji.

Do zdaj bilo je zadružništvo v Nemčiji osredotočeno v dveh glavnih zvezah i. s. v zvezi v Nemvidu in v zvezi v Darmstadt. Obe zvezi bile ste jako močni; včasih prišlo je med njima do prepиров, ki so po največ nastali iz ljubosumnosti, a tudi s strankarskih ozirov.

Nikdar nihče ni pričakoval, da bi moglo priti kedaj do združenja obeh zvez.

A nemški zadrugarji so razvideli, da ceplenje moči le škoduje oziroma zadružno delo zadržuje, trudili so se toraj za zблиžanje zvez.

In sedaj sta obe zvezi združeni v jedno velikansko zvezo, ki ima gotovo več pomena in več moči, kakor ste imeli prej obe zvezi skupaj.

Na Slovenskem so pa ljudje, ki hočejo imeti že za vsakim grmom zvezo.

Subvencije za strojne zadruge na Češkem.

Deželni odbor za kraljestvo Češko je sklenil v seji 29. septembra 1904, da hoče dajati podpore (subvencije) strojnim zadrugam pod določenimi pogoji. Temeljni pogoj za podporo je ta, da mora biti strojna zadruga ustanovljena na podlagi postave iz 9. aprila 1873, št. 70 drž. zak. kot zadruga z omejeno zavezo in vpisana pri trgovskem sodišču. Ker deželni odbor zadruga podpira, zato si tudi pridržuje pravico nadzorstva. Pri popolnoma kmetijskem značaju teh strojnih zadrug je samo ob sebi umevno, da je stavil odbor nadaljni pogoj, da morejo biti udje samo kmetovalci, na drugi strani pa, da se smejo nabavljati le stroji za strogo poljedelska opravila. Previdno je stavljen nadalje pogoj, da se smejo nakupovati le taki stroji, ki se v kakem kraju resnično rabijo in kjer se nahajajo tudi ljudje, ki znajo dotične stroje rabiti. Podlago za deželno podporo tvori seveda nakupna cena stroja in pa stroški za prostor, ki je potreben kot shramba za stroj. Podpora znaša do 20% teh stroškov. Posvetovalen organ pri vseh teh zadevah je deželni kulturni svet, ki ima izreči o došlih prošnjah in poskusih ustanovitve strojnih zadrug svoje mnenje.

To akcijo (postopanje) deželnega odbora češkega moramo pozdraviti z največjim veseljem, kajti kmetijske strojne zadruge imajo odprto še lepo bodočnost na polji zadružništva. Na ta način je tudi malemu kmetu močno odvzeta težava vsled pomanjkanja delavcev, ob enem ga pa točno, urno in dostikrat tudi boljše strojno delo naredi tudi bolj sposobnega v vedno hujšem tekmovanju s tujino. Želeli bi le, da bi v drugih deželah — posebno tudi pri nas — posnemali ta zgled in da bi se tudi kmečko ljudstvo zavzelo za to misel.

Denarni promet.

Baderna, društ. za sted. i zajm. — 3000 (15. 2.)	Rečica, hran. in pos. — 6000 (6. 2.) — 10000 (13. 2.) — 4000 (16. 2.)
Beram, " " " — 1200 (15. 2.)	Rob, hran. in pos. + 1500 + 1500 (16. 2.)
Boh. Bistrica, hran. in pos. + 900 (11. 2.) + 1600 (19. 2.) + 900 (20. 2.)	Rogoznica, seoska bl. — 3000 (7. 2.)
Borovnica, hran. in pos. + 1300 (3. 2.) + 1000 (12. 2.) — 2800 (18. 2.)	Rova, hran. in pos. — 450 (13. 2.) + 1400 (18. 2.)
Cerklje, hran. in pos. + 6000 (20. 2.)	" mleč. zad. + 270 (7. 2.) + 25 (12. 2.)
Cerknica, hran. in pos. — 10000 (8. 2.) — 10000 (15. 2.)	Selce, kmet. dr. + 1512 (16. 2.)
Col, hran. in pos. + 600 (11. 2.)	" hran. in pos. + 3000 (11. 2.) — 1500 (15. 2.)
Čatež, hran. in pos. — 2100 (9. 2.)	" mleč. zad. + 2711 (11. 2.)
Črmošnice, hran. in pos. + 900 (5. 2.) + 600 (11. 2.) — 2500 (10. 2.) — 300 (17. 2.)	Semič, hran. in pos. — 1500 (10. 2.) — 2000 (15. 2.)
Črni vrh, hran. in pos. + 1000 (6. 2.) — 3000 (10. 2.) — 1000 (16. 2.)	Sinčavas, hran. in pos. — 2000 (20. 2.)
D. M. v Polji, hran. in pos. + 300 (9. 2.) + 600 (17. 2.) — 1500 (17. 2.)	Smlednik, " " " + 843 (10. 2.) + 352 (18. 2.)
Dobrepolje, kmet. dr. + 1900 (14. 2.) + 1100 (19. 2.)	Srednjavas, hran. in pos. + 1500 (7. 2.) + 2400 (9. 2.) + 1200 (18. 2.)
" pos. — 5000 (7. 2.) — 1000 (15. 2.) + 3000 (20. 2.)	Staraloka, hran. in pos. + 3550 (10. 2.)
" svinj. zad. + 4112 (11. 2.)	Starigrad, hran. in pos. — 2000 (7. 2.) + 2000 (17. 2.) — 220750 (17. 2.)
Dubrovnik, hrv. pučka sted. + 7000 (9. 2.) + 2500 (13. 2.) + 2500 (16. 2.)	Stari trg, hran. in pos. — 3000 (7. 2.) — 5000 (16. 2.)
Draga, hran. in pos. + 500 (12. 2.) + 1700 (19. 2.)	" kons. društvo + 162 (16. 2.)
" kmet. dr. + 3946 (13. 2.)	Struge, hran. in pos. — 2000 (15. 2.)
Gojzd, hran. in pos. — 300 (20. 2.)	Sv. Ema, pos. in hran. društvo — 1400 (17. 2.)
Gorica, centr. pos. + 10000 (16. 2.) + 10000 (20. 2.)	Sv. Jakob ob Savi, hran. in pos. + 1000 (6. 5.) — 300 (20. 2.)
Gorje, hran. in pos. — 5000 (15. 2.) — 5000 (18. 2.)	Sv. Jakob ob Rožu, pos. + 8000 (11. 2.)
Hobovše, ml. zad. + 230 (11. 2.)	Sv. Križ pri Kostanjevici, pos. — 4000 (8. 2.)
Horjul, hran. in pos. — 10000 (11. 2.) + 1600 (17. 2.) + 600 (18. 2.)	Sv. Križ pri Litiji, hran. in pos. — 1000 (9. 2.) + 3300 (18. 2.)
Ildrija, ljudska hran. in pos. + 1000 (14. 2.)	Sv. Jurij ob j. ž., hr. in p. — 2000 (20. 2.)
" gosp. dr. + 3810 (18. 2.)	Sv. Jurij pri Kranju, hran. in pos. + 1000 (11. 2.) — 3000 (16. 2.)
Ig, hran. in pos. + 1000 (6. 2.) + 1500 (14. 2.) + 1500 (19. 2.)	Šebrelje, pos. + 1000 (12. 2.) + 2000 (20. 2.)
" kmet. dr. + 606 (11. 2.)	Škocijan, hran. in pos. — 1000 (15. 2.)
Jesenice, hran. in pos. + 4000 (6. 2.) + 2000 (11. 2.)	Škofjaloka, lj. hran. in pos. + 2000 (9. 2.)
Kanal, pos. + 7000 (6. 2.)	Šmarje, hran. in pos. + 4000 (14. 2.)
Kandija, hran. in pos. — 2000 (15. 2.)	Šmartno pri Litiji, hran. in pos. + 1000 (8. 2.) — 1000 (16. 2.)
Kazaze, hran. in pos. + 300 (10. 2.)	Šturije, hran. in pos. + 175642 (11. 2.) — 1000 (16. 2.)
Knežak, hran. in pos. — 2000 (17. 2.)	Št. Janž, hran. in pos. + 1300 (10. 2.) + 1400 (11. 2.) + 3400 (20. 2.)
Komenda, hran. in pos. + 1600 (9. 2.) + 1800 (18. 2.)	Št. Jernej, slov. pos. — 4000 (17. 2.)
Kranjska gora, pos. + 2000 (6. 2.) + 3000 (18. 2.)	Št. Peter, hran. in pos. + 1717 (6. 2.) — 1500 (6. 2.) + 1750 (12. 2.) + 1000 (13. 2.) — 3500 (13. 2.) + 1615 (19. 2.)
Krka, hran. in pos. — 2000 (15. 2.)	Št. Rupert, — 700 (17. 2.)
Kropa, žreblj. zad. + 5363 + 3474 + 6511 + 4627 (6. 2.)	Tinjan, dr. za sted. i zajm. — 2000 (13. 2.)
+ 8918 + 10176 (9. 2.) + 6496 (13. 2.) + 11978	Tomišelj, hran. in pos. — 1000 (15. 2.) — 1000 (16. 2.)
+ 29894 (14. 2.) + 6877 (16. 2.) — 3000 (15. 2.)	Toplice, " " " + 1440 (9. 2.)
+ 61603 + 31208 (19. 2.)	Trebelno, " " " — 4000 (17. 2.)
Laško, hran. in pos. + 6000 (9. 2.) — 2000 (20. 2.)	Trnovo, " " " — 5000 (8. 2.)
Leskoveca, hran. in pos. + 1000 (12. 2.)	Tržič, hran. in pos. + 1000 (6. 2.) + 2000 (10. 2.) + 1000 (17. 2.) — 1000 (20. 2.)
Ljubno, hran. in pos. — 8000 (15. 2.)	Tržič, kons. društvo + 2605 (11. 2.)
Loškipotok na Taboru, hran. in pos. + 1000 (18. 2.)	Velike Lašče, hran. in pos. — 1000 (11. 2.) — 5000 (17. 2.)
Mengeš, hran. in pos. + 2000 (11. 2.) + 680 + 2000 (18. 2.)	Vipava, hran. in pos. — 6000 (7. 2.) + 5000 (13. 2.) — 15000 (11. 2.)
Metlika, hran. in pos. — 10000 (7. 2.)	Višnjagora, hran. in pos. + 3700 (7. 2.) + 3000 (20. 2.)
Mokronog, okr. pos. — 1000 (15. 2.)	Vodice, hran. in pos. + 2700 (16. 2.)
Naklo, hran. in pos. — 400 (7. 2.)	Vrhnika, hran. in pos. + 4000 (19. 2.)
Planina, hran. in pos. + 400 (10. 2.)	Zg. Besnica, hran. in pos. + 2300 (15. 2.) + 700 (19. 2.)
Polhov Gradec, hran. in pos. + 600 (11. 2.)	Žiri, " " " + 5000 (11. 2.)
Poljane, hran. in pos. + 4000 (7. 2.)	Žužemberk, hranil. in posojil. + 3000 (11. 2.)
Preddvor, hran. in pos. + 213387 (6. 2.) + 100 (9. 2.) + 320 (12. 2.)	
Preska, hran. in pos. + 1434 (18. 2.)	
Radeče, okr. pos. — 2000 (13. 2.)	

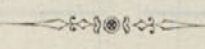
P R E G L E D

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov za mesec december 1904.

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Baderna	30457	34	30008	80	60466	14	5530	04	17635	99	10972	62	2214	74	79
Beram	12702	13	10334	80	23036	93	1021	26	221	35	2992	08	2925	01	?
Blagovica	2206	58	1456	—	3662	58	1748	—	673	—	600	—	—	—	150
Bled za blejski kot	10296	67	13910	67	24207	34	5555	05	4900	—	1490	67	970	—	115
Bloke	21540	23	20699	56	42239	79	10364	86	4319	65	1739	63	4450	31	304
Boh. Bistrica . . . . . ?															
Borovnica	7861	85	7616	12	15477	97	4988	52	2413	—	1500	—	1440	—	273
Buzet . . . . . ?															
Cerklje	28942	19	15129	72	44071	91	10465	—	1686	60	2374	—	5057	—	216
Cerknica	38995	37	31962	81	70958	18	20675	—	17338	31	1920	—	2790	—	524
Cerkno . . . . . ?															
Col	1171	64	1264	32	2435	96	1138	—	250	—	210	—	—	—	30
Češnjica	11931	24	11566	07	23497	31	3119	—	2754	—	1240	—	6482	88	159
Čatež	12596	97	10273	21	22870	18	8122	47	410	—	2320	—	16	87	59
Črni vrh	14791	30	14780	86	29572	16	8601	81	1117	54	3010	—	1983	49	176
D. M. v Polju	2485	60	1405	43	3891	03	1125	07	40	—	1000	—	—	—	20
Dobropolje	52169	66	47875	21	100044	87	31857	92	11101	38	8100	—	10460	16	?
Dubrovnik	36682	62	36551	88	73234	50	3103	24	2338	50	18134	—	10302	—	342
Dobrunje . . . . . ?															
Domžale	4823	17	3345	69	8168	86	1529	70	3172	—	120	—	900	—	176
Draga	1139	64	778	53	1918	17	—	—	290	—	200	—	—	—	?
Frankolovo	11103	98	10088	48	21192	46	1362	28	585	11	5577	—	5102	68	157
Fara pri Kostelu	519	—	400	—	919	—	500	—	400	—	—	—	—	—	+1
Gojzd	1854	29	768	94	2623	23	910	—	—	—	—	—	100	—	43
Gore	5703	10	2538	95	8242	05	583	—	651	73	1750	—	3441	35	74
Gorica cent. pos.	154990	24	148280	68	303270	92	55091	14	29961	21	5460	—	10979	20	?
Gorje	30394	16	23030	73	53424	89	3643	25	3863	03	2098	95	8435	22	290
Horjul	39191	13	36820	59	76011	72	25071	93	13106	81	8551	40	7184	63	299
Hrenovice	3728	73	3643	43	73372	16	8887	40	627	51	840	—	630	—	+3
Idrija . . . . . ?															
Ig	14366	34	13594	47	27960	81	4137	60	1523	61	10820	—	961	85	196
Izlake	13928	96	12487	13	26416	09	5520	—	1936	—	7450	—	2780	—	193
Jesenice	14016	22	12379	98	26395	98	4594	—	5625	—	3600	—	1774	—	?
Kamnik	45135	75	30294	70	75430	45	18198	54	21327	81	8094	—	15484	43	753
Kanal	20097	28	23282	31	43379	59	17115	32	3027	42	2020	—	2146	—	12
Kandija	54587	78	40648	19	95235	97	36029	29	13893	90	14380	—	4428	32	1128
Kazaze	240	50	99	—	339	50	100	—	95	—	—	—	100	—	37
Knežak	11824	09	5676	52	17500	61	7550	—	2660	—	2940	—	—	—	117
Košana	33082	14	31531	77	64613	91	4157	60	816	40	8864	42	3458	96	378
Kranjska gora	7423	42	6948	25	14371	67	4465	80	1489	21	2800	—	2507	20	269
Križevci	94297	64	92833	90	18131	54	66147	38	40367	64	39930	—	7369	72	230
Krka	4663	11	2693	05	7356	16	4537	—	490	—	1200	—	100	—	34
Laško	7833	69	9960	45	17794	05	3024	—	1298	52	945	—	2915	36	360
Leskovec	7007	69	6886	67	13894	36	1143	—	2280	—	2065	—	3470	—	242
Leskovača	1623	25	1918	18	3541	53	310	—	230	86	1045	10	738	—	79
Ljubljana — ljud. posoj.	1900025	22	1826934	23	3726959	45	254659	39	232950	25	100054	27	158831	99	1745
„ — Vzaj. podp. dr.	296418	76	238080	60	534499	34	83007	29	25290	59	9033	—	1475	—	2421
Ljubno . . . . . ?															
Loškipotok na Taboru	2736	68	2305	44	5042	12	2690	—	200	—	1100	—	—	—	79
Marenberg	3258	—	4104	72	7362	72	370	—	1208	35	1600	—	1520	45	334
Medulin	6992	18	7531	99	14524	17	1928	—	518	07	6851	43	792	89	304
Mengeš	6747	94	7692	55	14440	49	3926	—	3275	15	2290	—	2026	—	410
Metlika	31215	57	20426	02	51641	59	13916	82	6011	35	12319	22	6043	51	+6
Mokronog	4590	97	5589	55	10180	52	3220	—	3870	—	1700	—	860	—	210
Mošnje	7191	45	4641	18	11832	63	775	—	166	15	1960	—	5390	—	126
Naklo	863	—	2085	26	2948	26	760	—	80	—	—	—	50	—	49
Oprtalj	644	14	789	58	1433	72	60	—	450	—	332	—	160	—	255
Pišece	11698	51	9452	18	21150	69	2349	49	20	—	3260	—	4720	—	+2
Planina	3359	62	480	27	3839	89	1698	03	56	—	420	—	1417	34	110
Polhov-Gradec	8393	76	7923	89	16317	65	2840	—	680	28	—	—	520	—	146
Poljane	33062	22	35853	28	68915	50	8847	—	6334	65	10131	—	11000	63	?
Preddvor	694	07	694	21	1388	28	507	69	20	—	100	—	160	—	39
Pulj . . . . . ?															
Preska	4637	—	6643	—	9280	—	2870	—	140	—	2260	—	—	—	+2
Radeče	37732	97	36524	53	74257	50	16462	84	4344	72	11535	20	6556	03	472

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
	K	v	K	v	K	v	vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
							K	v	K	v	K	v	K	v	
Rab . . . . . ?															
Rečica	22451	12	24462	36	46913	48	18519	95	12362	51	3800	—	3444	—	413
Ribnica	29445	48	25403	51	54848	99	10796	70	21226	63	3270	—	1650	—	306
Ricmanje . . . . . ?															
Rob	14315	02	11837	99	26153	01	9792	52	1855	—	1000	—	1540	—	185
Rogoznica	27168	90	27055	62	54224	52	14485	54	5893	68	21651	08	10557	82	106
Rova	17057	62	15786	89	32844	51	14116	50	5105	06	2620	44	1644	—	231
Rovte	24771	81	20510	83	45282	64	15348	23	6720	38	3580	—	2412	—	188
Selce	33096	72	32917	28	66014	—	18473	89	4563	62	5680	—	6073	—	304
Semič	21460	94	19478	74	40939	68	12182	44	400	25	6409	20	4036	46	362
Senožeče	4786	98	4525	82	9312	80	—	—	—	—	900	—	3500	—	296
Sevnica	35329	40	44334	29	79663	69	23460	90	1743	40	14430	—	4326	—	1827
Sinčavas . . . . . ?															
Smednik	1589	03	1592	48	3181	51	1460	88	14	05	400	—	100	—	35
Sorica	6971	94	7093	25	14065	19	4303	06	825	77	200	—	40	—	31
Srednjava	8366	32	4996	28	13362	60	6599	—	3497	06	1400	—	732	—	374
Staraloka	22213	31	25308	75	47522	06	16282	62	7913	05	2400	—	1500	—	224
Stari grad	33000	53	25755	58	58756	11	16587	31	7550	42	2400	—	577	98	+4
Stari trg	25093	21	24228	28	49321	49	19504	66	7486	—	5940	—	2632	—	552
Struge	5035	53	4571	62	9607	15	4170	—	1045	—	620	—	800	—	46
Sv. Ema	2564	59	2458	97	5023	56	2136	62	1796	62	580	—	29	92	100
Sv. Jakob ob Savi	8087	16	7765	28	15852	44	3285	—	—	—	2200	—	100	—	142
Sv. Križ p. Kostanjevici	8317	02	11245	75	19862	77	4396	94	5646	—	5506	—	2822	49	+7
Sv. Križ pri Litiji	8600	26	8479	79	17080	05	3844	—	2692	02	1787	—	3277	19	342
Sv. Jurij ob j. ž.	8233	90	7815	45	16049	35	6863	—	3575	32	1570	—	1801	—	205
Sv. Jurij pod Kumom	2176	52	2122	83	4299	35	1624	—	620	—	500	—	—	—	28
Sv. Jurij pri Kranju	13632	07	10239	66	23871	73	9416	38	2443	—	1930	—	1740	—	254
Sv. Kunigunda	7177	10	6856	35	14033	45	2766	80	1565	—	3200	—	570	—	84
Lenart	38949	05	41962	83	80911	88	8356	87	14538	26	27259	50	26415	31	?
Šebrelje	8973	19	19088	09	28161	28	5183	09	5828	48	577	70	1492	—	102
Škocijan	20928	70	20775	91	41704	61	5741	11	4583	28	6610	—	1776	76	563
Škofjaloka	122277	55	119937	17	242214	72	92147	—	37054	27	12990	—	3330	—	51
Šmarije	11139	38	11041	78	22181	16	6038	—	4178	18	1754	41	1803	75	208
Šmartno pri Litiji	8394	78	5552	78	13947	56	3428	—	2816	30	2680	—	2600	—	134
Šturije	9451	56	9279	87	18731	43	860	54	4385	39	4693	10	5186	55	206
Št. Ilj pod Tur.	11200	74	8707	79	19908	53	1939	—	1851	14	6841	—	2375	94	162
Št. Janž	3421	10	3834	20	7255	30	1006	—	10	—	1317	12	2104	84	157
Št. Jernej	15219	25	12710	68	27929	93	8645	—	4884	36	580	—	993	45	589
Št. Peter	32050	99	31542	—	63593	34	24062	89	3825	46	4720	—	4580	—	399
Št. Rupert	11778	60	9247	85	21026	45	1634	—	1437	75	2780	—	1350	—	229
Št. Vid pri Zatičini	13310	28	11905	96	24820	24	10900	89	6770	81	1140	—	930	37	398
Tinjan	3437	63	1626	57	5064	20	2460	—	421	33	800	—	718	80	244
Tomaj	1697	02	1580	21	3277	23	610	—	110	—	350	—	920	—	+1
Tomišelj	19782	25	21902	47	41684	72	1756	24	4569	55	17304	—	4142	52	332
Toplice	665	90	507	35	1173	25	665	—	500	—	—	—	—	—	+1
Trebelno	7138	85	5248	43	12387	28	2072	—	1927	47	3174	—	330	27	192
Trnovo	56576	60	46337	86	102914	46	21092	17	7367	50	8657	61	9478	65	699
Tržič	16536	90	14559	09	31095	99	9967	—	1828	91	2200	—	689	25	145
Tržišče	3726	62	2292	04	6018	66	2360	—	565	32	1700	—	1120	—	110
Tunice	6605	68	5979	07	12585	35	3324	83	956	63	251	93	—	—	43
Velike Lašče	10147	47	4854	34	15001	81	4815	79	685	30	3420	—	690	—	127
Vipava	57412	93	50544	47	107957	40	13582	—	16379	55	32824	—	14538	20	1142
Višnjagora	41732	74	42239	10	83971	84	22266	39	5434	84	18080	—	717	82	387
Vojsko	1371	15	1188	80	2559	95	1110	97	—	—	—	—	—	—	28
Vrhnika	31117	39	29670	58	60787	97	13993	49	—	—	6205	60	1378	40	+5
Zagradec	10077	41	6321	11	16398	52	6187	—	1290	26	500	—	3595	—	115
Zatičina	3713	87	2600	59	6314	46	2776	—	710	—	—	—	2000	—	69
Zg. Besnica	5549	45	5711	51	11260	96	1195	—	260	—	850	—	620	91	50
Zg. Tuhinj	15307	76	16735	65	32043	41	5329	—	1400	—	7320	—	7637	75	169
Ziri	10578	25	11110	80	21689	05	6975	—	3899	22	5024	36	2020	—	250
Župa Raščane	2942	71	2897	04	5839	75	1070	64	—	—	449	36	753	04	82
Žužemberk	29855	14	28532	31	58387	45	10490	13	5103	89	7870	—	1472	42	290

Denarni promet in bilance.

Hranilnica in posojilnica v Polhovem Gradcu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za deveto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904. 139, v upravnem letu pristopilo 7, odpadlo 0, koncem leta 1904. 146.

Deleži: začetkom leta 1904. 139, v upravnem letu prirastlo 7, izplačano 0, koncem leta 1904. 146; odpovedano: 1.

Denarni promet: K 137.879-33.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Deleži	14	—	Vzdig. hran. vloge .	23.650	09	Posojila	37.605	18	Deleži	292	—
Hranilne vloge s kapitalizov. obresti .	47.084	45	Dana posojila . . .	4.052	—	Tek. račun s zvezo .	114.530	46	Hran. vloge s kapit. obrestmi	152.283	29
Vrnjena posojila . .	12.238	47	Tek. račun s zvezo	34.706	09	Inventar premični .	694	88	Rezervni zaklad . . .	2.575	26
Tekoči račun s zvezo	2.733	30	Inventar premični .	677	—	Zaostale obresti pos.	755	—	Čisti dobiček	1.096	08
Obresti tek. računa	4.401	59	Obr. hran. vlog izpl.	126	21	Delež pri „Zad. zv.“	1.000	—			
Plače obr. od pos . .	2.249	95	Obr. hran. vlog kap.	5.256	12	„ „ Union	500	—			
Upr. in urad. prisp.	57	44	Upr. in urad. stroški	42	17	„ „ Zadr. tisk.	500	—			
Gotovina začet. leta	489	02	Rent. dav. in nep. pri.	71	43	„ „ Ljud. pos	4	—			
			Nagrada tajniku . .	20	—	Gotov. 31. dec. 1904	657	11			
			Gotov. 31. dec. 1904	657	11						
	69.268	22		69.268	22		156.246	63		156.246	63

Hranilnica in posojilnica v Robu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za šesto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904. 166, v upravnem letu pristopilo 23, odpadlo 4, koncem leta 1904. 185.

Deleži: začetkom leta 1904. 332, v upravnem letu prirastlo 46, izplačano 8, koncem leta 1904. 370; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 306.649-47.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Deleži	46	—	Deleži	8	—	Posojila	148.812	71	Deleži	370	—
Hranilne vloge s kapitalizov. obresti .	53.809	24	Vzdig. hranilne vloge	62.020	77	Tekoči račun s zvezo	3.835	08	Hranilne vloge s kapitalizov. obresti .	153.503	47
Vrnjena posojila . .	16.060	—	Dana posojila . . .	62.280	—	Inventar premični .	149	71	Bezerv. zak. z obresti	2.651	51
Tekoči račun s zvezo	72.032	25	Tekoči račun s zvezo	20.499	36	Vrednost tiskovin .	14	—	Čisti dobiček	1.086	35
Obresti tek. računa	999	36	Inventar premični .	23	67	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—			
Plač. obresti od pos.	6.504	85	Obr. hran. vlog izpl.	319	91	„ Union“	500	—			
Upr. in uradni prisp.	24	—	Obr. hran. vlog. kap.	5.444	52	Gotov. 31. dec. 1904	3.299	83			
Pristopnine	23	—	Obr. pos. povrnjene	—	93						
Za hran. knjžice . . .	6	75	Upr. in urad. stroški	315	60						
Gotovina začet. leta	5.469	20	Rentni davek in neposredne pristojb.	92	06						
			Bolnici v Kandiji . .	20	—						
	154.974	65	Podpora kons. društ.	150	—						
			Delnice „Union“ . . .	500	—						
			Gotov. 31. dec. 1904	3.299	83						
	154.974	65		154.974	65		157.611	33		157.611	33

Hranilnica in posojilnica v Semiču,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za šesto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904. 237, v upravnem letu pristopilo 34, odpadlo 3, koncem leta 1904. 268.

Deleži: začetkom leta 1904. 475, v upravnem letu prirastlo 68, izplačano 6, koncem leta 1904. 537; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 302.415-70.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Deleži	68	—	Deleži	6	—	Posojila	111.408	20	Deleži	537	26
Hranilne vloge s kapitalizov. obresti .	93.301	09	Vzdignj. hran. vloge	64.072	21	Tekoči račun	74.308	98	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi .	185.866	91
Vrnjena posojila . .	16.250	72	Dana posojila . . .	29.234	48	Inventar premični .	202	23	Predpl. obrest. pos.	163	76
Tek. rač. in nal. den.	30.000	—	Tek. rač. in nal. den.	48.024	46	Zaost. obresti posojil	596	07	Rez. zak. z obresti .	2.553	07
Obr. tekočega računa	4.024	46	Obr. hr. vlog izplač.	344	62	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—	Čisti dobiček	951	68
Plačane obr. od pos.	4.773	16	Obr. hran. vlog kap.	6.988	81	Prehodni	580	—			
Upr. in uradni prisp.	103	41	Obr. pos. povrnjene	22	26	Gotov. 31. dec. 1904	1.977	20			
Pristopnine	18	40	Upr. in uradni stroški	946	91						
Gotovina začet. leta	3.657	71	Prehodni	580	—						
			Gotov. konec l. 1904	1.977	20						
	152.196	95		152.196	95		190.072	68		190.072	68

Hranilnica in posojilnica v Sorici,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za drugo upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 23, v upravnem letu prirastlo 10, odpadla 2, koncem leta 31.

Deleži: začetkom l. 1904 46, v upravnem letu prirastlo 20, odpadlo 4, koncem l. 62, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 145.542-39.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Deleži	20	—	Deleži	4	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	56.845	26	Vzdig. hr. vloge	18.044	23
Vrnjena posojila	4.400	—	Dana posojila	10.100	—
Tekoči račun z zvezo	8.412	54	Tekoči račun z zvezo	41.744	70
Obr. tekoč. računa	2.441	24	Obresti hran. vlog izplačane	146	53
Plač. obr. od posojil	789	38	Obr. hran. vlog kapitalizovane	2.455	06
Upravni in uradni prispevki	24	99	Obresti posojil povrnjene	7	81
Pristopnine	10	—	Upravni in uradni stroški	79	18
			Rentni davek in neposred. pristojbine	17	47
			Gotov. 31. decembra 1904	344	43
	72.943	41		72.943	41

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Posojila	16.100	—	Deleži	62	—
Tekoči račun z zvezo	69.644	84	Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi	85.775	76
Inventar premični	238	95	Predplač obr. posojil	100	—
Zaostale obr. posojil	14	50	Rezervni zaklad	126	95
Vrednost kolekov	10	—	Čisti dobiček	488	01
Delež pri „Zadružni zvezi“	200	—			
Gotov. 31. dec. 1904	344	43			
	86.552	72		86.552	72

Hranilnica in posojilnica v Srednji vasi,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za deseto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 372, v upravnem letu prirastlo 10, odpadlo 9, stanje koncem leta 373.

Deleži: začetkom l. 1904 372, v upravnem letu prirastlo 10, odpadlo 9, koncem l. 1904 373, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 681.688-25.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Deleži	20	—	Deleži	18	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	171.566	90	Vzdig. hran. vloge	175.257	46
Vrnjena posojila	65.467	02	Dana posojila	64.918	—
Naložen denar	85.852	18	Naložen denar	83.339	26
Obresti nal. denarja	6.566	64	Obresti hran. vlog izplačane	1.446	19
Plač. obr. od posojil	11.821	88	Obr. hran. vlog kapitalizovane	12.830	45
Upravni in uradni prispevki	368	85	Obr. pos. povrnjene	101	22
Pristopnine	10	—	Upravni in uradni stroški	899	52
Gotov. začetkom leta	1.019	42	Rentni davek in neposred. pristojbine	185	36
			Gotov. 31. dec. 1903	3.697	53
	342.692	89		342.692	89

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Posojila	227.804	19	Deleži	746	—
Naložen denar	141.107	15	Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi	362.505	97
Inventar premični	93	32	Predpl. obr. posojil	2.787	86
Zaostale obr. posojil	959	60	Rezervni zaklad	6.512	64
Delež pri „Zadružni zvezi“	1.000	—	Čisti dobiček	2.109	32
Got. koncem l. 1904	3.697	53			
	374.661	79		374.661	79

Hranilnica in posojilnica v Stari Loki.

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za deveto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 219, v upravnem letu pristopilo 17, izstopilo 12, stanje koncem leta 224.

Deleži: začetkom l. 1904 219, v upravnem letu prirastlo 17, izplačano 12, koncem l. 1904 224, odpovedano 8.

Denarni promet: K 472.372-35.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Deleži	34	—	Deleži	24	—
Hran. vl. s kapit. obr.	109.792	40	Vzdig. hran. vloge	72.782	39
Vrnjena posojila	29.979	73	Dana posojila	26.000	—
Tekoči račun z zvezo	81.129	90	Tekoči račun z zvezo	124.429	76
Obr. tekoč. računa	3.819	25	Obr. hr. vlog izplač. kapit.	691	40
Plač. obr. od posojil	9.528	06	Obr. pos. povrnjene	50	12
Upr. in urad. prisp	27	60	Upr. in urad. stroški	850	98
Pristopnine	17	—	Rentni davek in neposred. pristojbine	151	17
Zamudne obresti	32	06	Got. koncem l. 1904	1.815	47
Div del pri Zad. tisk.	49	80			
Got. koncem l. 1903	2.684	11			
	237.093	91		237.093	91

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Posojila	203.485	02	Deleži	448	—
Tekoči račun z zvezo	105.935	59	Hran. vloge s kapit. obrestmi	302.616	70
Inventar premični	506	54	Predp. obr. posojil	413	69
Zaostale obr. posojil	3	81	Rezerv. zaklad z obr.	8.346	60
Delež pri Zadr. tisk.	1.000	—	Čisti dobiček	1.921	44
Got. koncem l. 1904	1.815	47			
	313.746	43		313.746	43

Šebreljska štedilna posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za štirinajsto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904 99, v upravnem letu pristopilo 9, izstopilo 6, koncem leta 102.

Deleži: koncem leta 170, odpovedano: 3.

Denarni promet: K 175.258·18.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	234	—	Deleži	69	36	Posojila	126 459	99	Deleži	2.040	60
Hran. vloge s kapit. obrestni	26 443	98	Vzdig. hran vloge	22 651	93	Inventar premični	343	57	Hran. vloge s kapit. obrestni	111.186	23
Vrnjena posojila	21.634	42	Dana posojila	21 421	25	Inventar nepremični	8.304	82	Tekoči račun s zvezo	28.726	98
Tekoči račun s zvezo	18.761	70	Tekoči račun s zvezo	21 648	72	Zaostale obr posojil	7.479	29	Dividenda	156	39
Inventar nepremični	10.003	42	Inventar premični	21	62	Vrednost kolekov	60	—	Rezervni zaklad	1.869	17
Plač. obresti od pos.	8 078	69	Inventar nepremični	12 549	95	Delež pri Zadr. zvezi	78	62	Čisti dobiček	214	10
Upr. in urad. prisp.	375	87	Obr. hran. vl. izplač.	1 098	15	Delež pri dveh dru. zih zavodih	200	—			
Pristopnine	42	—	Obr. hr vl. kapitaliz.	3 818	49	Nep. pravdni stroški	214	—			
Naložen denar	25	90	Obr tekočega računa	2 246	68	Zaostala najemnina	124	26			
Najemščina	952	29	Upr in urad. stroški	876	27	Got koncem l. 1904	293	48			
Obr. nalož. denarja	10	—	Rent. d. in nep. pristi. ter zemlj. davek	426	08		635	44			
Got. začetkom l. 1904	1.384	54	Naložen denar	10	—						
			Dividenda	107	87						
			Nagrada	340	—						
			Za dobre namene	25	—						
			Gotov. 31. dec. 1904	635	44						
	87.946	81		87 946	81		144 193	47		144 193	47

Ljudska hranilnica in posojilnica v Škofji Loki,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo za drugo upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 34, v upravnem letu prirastlo 17, odpadlo 0, koncem leta 51.

Deleži: začetkom l. 1904 34, v upravnem letu prirastlo 17, izplačano 0, koncem l. 51, odpovedano 2.

Denarni promet: K 242.214·72.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	85	—	Vzpig. hran vloge	37 054	27	Posojila	19 150	—	Deleži	255	—
Hranilce vloge s kapitaliz. obrestni	92.147	23	Dana posojila	12 990	—	Tekoči račun s zvezo	111.644	02	Hran. vloge s kapit. obrestni	137.729	28
Vrnjena posojila	3 330	—	Tekoči račun s zvezo	56 874	67	Inventar premični	826	86	Predplač. obr. posojil	243	36
Tekoči račun s zvezo	14 021	47	Inventar nepremični	7	30	Zaost. obr. posojil	1	64	Rezervni zaklad z %	96	63
Obresti tek. računa	4 471	83	Obr. hran. vlog. izpl.	438	04	Vrednost kolekov	15	08	Čisti dobiček	284	17
Plač. obr. od posojil	916	95	" " " kapit	4.324	44	Delež pri Zadr. zv. " Zadr. tisk	1 000	—			
Upr. in urad. prisp.	62	02	Obr. pos. povrnjene	43	99	Vrednost kolekov	2.500	—			
Pristopnine	34	—	Upr. in urad. stroški	122	01	Nal. denar pri poš. hranilnici	1.030	—			
Prehodni znesek	4.770	—	Rent. dav. in nepos. pristobjina	21	99	Got koncem l. 1904	100	46			
Gotov. začet. l. 1904	2.439	05	Nal. den. v poš. hr	100	46		2.340	38			
			Delež pri „Zad. tisk.“	2 500	—						
			Prehodni	5 460	—						
			Got. konec l. 1904	2.340	38						
	122.277	55		122.277	55		138 608	44		138.608	44

Hranilnica in posojilnica za Višnjo goro in okolico,

registr. zadr. z neomej. zavezo, za četrto upravno leto 1904.

Člani: začetkom l. 1904 314, pristopilo 75, izstopilo 7, koncem l. 1904 382.

Denarni promet: K 479.762.28.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	150	—	Deleži	14	—	Posojila	308 334	60	Deleži	764	—
Hran. vloge z obresti	134.802	74	Vzdig. hran vloge	72 581	30	Inventar premični	394	—	Hran. vloge s kap. obrestni	301.820	49
Vrnjena posojila	24.171	78	Dana posojila	97.434	—	Zaost. obr. posojil	677	04	Tekoči račun s zvezo	2 128	87
Tek. račun s zvezo	63 017	10	Tekoči račun s zvezo	53.569	71	Vrednost tiskovin	75	—	Predpl. obr. posojil	1.609	45
Obresti tekoč. računa	597	14	Inventar nepremični	7	40	Delež pri Zadr. zvezi	205	—	Rezervni zaklad	3 074	89
Plač. obresti od pos.	13.617	20	Obr. hran. vlog. izpl.	856	67	Got koncem l. 1904	1.370	50	Čisti dobiček	1.658	44
Upr. in urad. prisp.	256	12	Obresti kapitalizov.	11.175	39						
Pristopnine	75	—	Obresti izposojil	15	—						
Izposojila	2.666	—	Obresti pos. vrnene	44	66						
Got. začet. leta 1904	1.213	31	Upr. in urad. stroški	413	15						
			Rent. davek in neposredne pristobjine	188	90						
			Izposojila	2.666	—						
			Tiskovine	199	71						
			Dar J. Novljan	50	—						
			Gotov. 31. dec 1904	1.370	50						
	240 566	39		240 566	39		311 056	14		311.056	14

Hranilnica in posojilnica v Zagradcu,

registrovana zadruga v neomejeno zavezo, za četrtu upravno leto 1904.

Člani: začetkom l. 1904. 92, v upravnem letu pristopilo 28, odpadli 4, koncem l. 1904. 116.

Deleži: začetkom l. 1904. 92, v upravnem l. prirastlo 28, izplačani 4, Koncem l. 1904. 116; odpovedano: 3.

Denarni promet: K 271.863-79.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Deleži	56	—	Deleži	8	—	Posojila	53.572	37	Deleži	232	—
Hran. vl. s kap. obr.	89.141	49	Vzdig. hranil. vloge	39.445	21	Tekoči računi	98.806	64	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	155.443	10
Vrnjena posojila	8.306	12	Dana posojila	31.327	44	Inventar premični	198	85	Predplač. obr. posojil	277	78
Tekoči račun s zvezo	30.412	18	Tekoči račun s zvezo	57.231	38	Zaostale obr. posojil	125	28	Rez. zaklad z obresti	417	74
Obresti t.k. računa	4.031	38	Obr. hran. vlog izpl.	1.678	42	Vrednost tiskovin	62	80	Čisti dobiček	513	77
Plačane obr. od pos.	2.304	29	Obr. " " kap.	3.942	71	Delež pri „Zadružni zvezi“	200	—			
Upr. in urad. prisp.	116	43	Obr. pos. povrnjene	47	82	Gotov. 31. dec. 1904	3.918	45			
Pristopnine	28	—	Upr. in urad. stroški	171	15						
Vzd. delež pri Lj. pos.	4	—	Ren. dav. in nep. pris.	60	54						
Gotovina začet. leta	3.491	23	Darila	60	—						
			Gotov. 31. dec. 1904.	3.918	45						
	137.891	12		137.891	12		156.884	39		156.884	39

Hranilnica in posojilnica v Zgornji Besnici,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za osmo upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 47, v upravnem letu prirastli 4, odpadel 1, koncem leta 50.

Deleži: stanje začetkom leta 47, v upravnem letu prirastli 4, odpadel 1, koncem leta 50, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 63.530-60.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Deleži	8	—	Deleži	2	—	Posojila	44.822	14	Deleži	100	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	11.600	28	Vzdig. hran. vloge	12.788	80	Tekoči račun s zvezo	21.726	58	Hran. vloge s kapit. obrestmi	66.507	68
Vrnjena posojila	6.915	10	Dana posojila	7.445	—	Inventar premični	413	14	Rez. zaklad z obr.	1.972	75
Tekoči račun s zvezo	10.111	99	Tekoči račun s zvezo	8.605	76	Zaostale obr. posojil	754	40	Čisti dobiček	559	99
Obresti tek. računa	955	76	Obr. hr. vl. izplačane	132	80	Vrednost tiskovin	52	70			
Plač. obr. od posojil	2.237	98	Obr. hr. vl. kapitaliz.	2.430	42	Delež pri „Zadružni zvezi“	1.000	—			
Upr. in urad. prisp.	27	36	Obr. pos. povrnjene	2	50	Delež pri „Lj. pos.“	4	—			
Pristopnine	4	—	Upr. in urad. stroški	70	88	Gotov. 31. dec. 1904	367	46			
Razni	8	22	Rent. d. in nep. prist.	38	71						
Got. začetkom l. 1904	80	34	Tiskovine	52	70						
			Znamke in razni	12	—						
			Gotov. 31. dec. 1904.	367	46						
	31.949	03		31.949	03		69.140	42		69.140	42

Hranilnica in posojilnica v Zg. Tuhinju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo za osmo upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 1904. 164, v upravnem letu pristopilo 16, izstopilo 11, koncem leta 1904 169.

Deleži: stanje začetkom l. 1904 164, v upravnem l. prirastlo 16, izplačano 11, koncem l. 1904 169, odpovedano: 16.

Denarni promet: K 199.886-64.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Deleži	32	—	Deleži	22	—	Posojila	54.201	58	Deleži	338	—
Hran. vl. s kap. obr.	39.744	94	Vzdig. hran. vloge	24.005	46	Tekoči račun s zvezo	53.057	11	Hran. vloge s kapit. obrestmi	106.072	06
Vrnjena posojila	43.922	10	Dana posojila	30.261	02	Inventar premični	116	69	Predplač. obr. posojil	177	89
Tekoči račun s zvezo	10.315	76	Tekoči račun s zvezo	40.312	82	Zaostale obr. posojil	143	82	Rezervni zaklad	1.567	71
Inventar nepremični	235	87	Obr. hr. vl. izplačane	200	72	Vrednost tiskovin	5	—	Čisti dobiček	279	16
Obresti tek. računa	1.912	82	Obr. hr. vl. kapitaliz.	4.139	—	Delež pri Zadr. zvezi	200	—			
Plač. obr. od posojil	3.770	53	Obr. pos. povrnjene	88	77	Delež pri „Lj. pos.“	4	—			
Upr. in urad. prisp.	112	97	Upr. in urad. stroški	498	06	Got. koncem l. 1904	706	62			
Pristopnine	16	—	Rent. d. in nep. prist.	62	16						
Got. začetkom l. 1904	233	64	Got. koncem l. 1904	706	62						
	100.296	63		100.296	63		108.434	82		108.434	82

VABILO

na

X. redni občni zbor

„Slovenske posojilnice v Št. Jerneji,
reg. zadruga z neomejeno zavezo“,

kateri se bo vršil dne 19. sušca 1905 ob 3. uri popo-
ludne v sobi slov. kat. izobraž. društva.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen,
vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim
redom drugi občni zbor, ki sklepa ne glede na število vde-
ležencev.

Št. Jernej, dne 22. februarja 1905.

Načelstvo.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

mlekarske zadruga v Spod. Danjah,
registr. zadruga z omejeno zavezo,

kateri se bo vršil dne 12. marca 1905 ob 3. uri popo-
ludne v mlekarskih prostorih v Spod. Danjah.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka leta 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

K obilni vdeležbi vljudno vabi odbor.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

„Hranilnice in posojilnice v Mošnjah“,
registr. zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bo vršil v nedeljo dne 12. marca 1905 ob 3. uri
popoludne v šolskih prostorih v Mošnjah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računa za l. 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

Načelstvo.

VABILO

na

V. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Št. Jurji pri Kranju“,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo dne 12. marca 1905 ob 3. uri po-
poldne v kaplaniji.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri zbor ne bil sklepčen, vrši se
pol ure pozneje drugi, ki sklepa ne glede na število ude-
ležencev.

Načelstvo.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Cerkljah,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo dne 12. sušca 1905 ob 3. uri po-
poludne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

k

OBČNEMU ZBORU

„Hranilnice in posojilnice v Preddvoru“,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
kateri bo v nedeljo dne 12. marca 1905 ob 3. uri po-
poludne v župnišču.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO
na
redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Trziču“

reg. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 12. marca 1905 ob 4. uri
popoldne v uradnih prostorih hiš. št. 59.

Vspored:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo
na
REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Dev. Mar. v Polji,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bode vršil dne 5. marca 1905 ob 1/24. uri popo-
ludne v društvenem domu.

Vspored:

1. Poročila načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računov za l. 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO
na
redni občni zbor

„Okrajne posojilnice v Radečah pri Zidanem mostu,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bode vršil v nedeljo dne 5. marca 1905 ob 3. uri
popoldne v prostorih hotela „Narodni dom“.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računa za leto 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

NB. V slučaju, da bi zgoraj sklicani občni zbor ob do-
ločeni uri ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje
na istem kraju in z istim dnevnim redom drugi občni zbor,
kateri bode sklepčen brez ozira na število udeležencev.

VABILO
k
OBČNEMU ZBORU

prve kranjske mizarske zadruge v Šent Vidu nad Ljubljano,
kateri bode v soboto 25. februarja 1905 točno ob 5. uri po-
poldne v pisarni lastnega poslopja.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnika.
2. Dopolnilna volitev odbora.
3. Prememba pravil.
4. razni nasveti in predlogi.

Načelstvo.

VABILO
na
VI. REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Tunicah,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

kateri bo v nedeljo dne 12. sušca 1905 ob 3. uri popoldne
v prostoru hranilnice in posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO
na
OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice na Rovih,

reg. zadr. z neomejeno zavezo

kateri se bode vršil dne 12. marca 1905 ob 3. uri popo-
ludne v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev računskih pregledovalcev.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri zbor ne bil sklepčen, vrši se
pol ure pozneje na istem prostoru in z istim dnevnim re-
dom drugi občni zbor ki sklepa ne glede na število udele-
žencev.

Načelstvo.

GOSPODARSKO BERILO.

Živinoreja.

Krmljenje molzних krav.

Ti hočeš natančno vedeti, kako je treba krmiti krave? Dobro, povem ti.

Kakor veš, je krma zmes iz

- 1.) beljakovine ali protejina;
- 2.) ogljikovih vodonov, mej katerimi najmenitnejša sta škrob (v krompirju) in sladkor (v pesi);
- 3.) tolšče (v oljnatih tropinah);
- 4.) pepela, (v katerem je apno, kali, železo);
- 5.) surovega ali lesnega vlakna.

Največ mleka ti bo dala krava takrat, ako ji pokladaš n. pr. na 10 starih stotov vsaki dan $2\frac{1}{2}$ funta beljakovine, $13\frac{1}{2}$ funta škroba ali sladkorja in 200 gramov ali 20 lotov tolšče v krmi. Ako nimaš ravno 10 stotov težke krme, si pa vsaj to dobro zapomni ali pa zapiši na hlevska vrata, da je treba na vsaki stot žive teže $\frac{1}{4}$ funta beljakovin, $1\frac{1}{4}$ funta škrobove moke ali sladkornega soka in 20 gramov ali 2 lota tolšče.

Po tem vzorcu si lahko preračunaš, koliko mora dobiti tvoja rujavka na dan vsake teh reči, ako tehta le 6 starih stotov. Dati ji moraš: $6 \times \frac{1}{4}$ funta to je poldrugi funt beljakovin, $6 \times 1\frac{1}{4}$ funta, to je $7\frac{1}{2}$ funta škroba in 6×20 gramov, t. j. 120 gramov ali 12 lotov tolšče in vsa umetnija je pri koncu. Koliko ima kaka piča v sebi teh posameznih snovi, o tem sva se pač že večkrat menila, le poglej v Narodnega Gospodarja lanskega leta o zimskem krmljenju molzних krav, pa boš našel vse natanko.

No zdaj moraš pa dobro pomisliti, da kravji želodec, četudi je velik, vendar ne prekuha in ne prebavi vse beljakovine, vse tolšče, vsega škroba, ki ga daš živali v krmi. Kaj še! Če ima krava slabe zobe, če je krma sparjena s kropom, če je hlev premrzal ali prevroč, t. j. če nima vedno 15 do 17 °C toplote, če nisi štupal v hlevu sadre (gipsa) ali kajnita ali šote in na ta način vjel in zvezal amonijaka, ki tako bode v nos in oči, ako krave nisi snažil in si je pustil stati z debelimi ploščami gnoja na trebuhu in bedrih, ako nisi dajal za pijačo sveže, čiste vode itd., v vseh teh slučajih se krma ne prebavi in ne izkoristi popolno. Beljakovine se prebavi dostikrat samo 30 odstotkov, to se pravi na vsakih 100 funtov samo 30; če je pa vse v redu, se lahko izkoristi 75%, to je 75 od vsakih 100 funtov. Ravno taka se godi škrobu v krompirju, v otrobih, zdrobljenem žitu, senu, kakor tudi tolšči v grahu, ogrščini, lanenih in sezamovih tropinah, senu in šrotu.

Najložje prebavljajo krave zrnje v sledečem redu:

1. oves, 2. grašico, 3. lečo, 4. ajdo, 5. grah, 6. bob, 7. koruzo, 8. ječmen, 9. rž in 10. pšenico.

Tolšča zelo pospešuje prebavljanje in makovo, laneno in druga olja delujejo zelo ugodno pri prebavljanju. Če bi dali pa preveč tolšče, bi pa tudi ne bilo dobro. Brez tolšče ni v telesu nobene rasti, ne naredi se nič mesa, nič krvi, nič mleka. Ako je v krmi premalo tolšče, ostane dragocena beljakovina, iz katere bi imelo nastati mleko, meso, moč, neprebavljena in toliko kot zgubljena za nas. Ali si kosil, prijatelj moj, travnik tedaj, ko je bila večina trav v najlepšem cvetju in ne ko je že odcvela; ako si to storil, potem si dobil lepo, prebavljivo, izvrstno krmo, odcvele trave pa so ravno tiste dobrote kakor žaganje. In kar za trave to velja tudi za detelje, za travo, seno itd. Tisoči in tisoči kron se nam zgubijo vsako leto samo vsled pozne košnje.

Še nekaj, prijatelj. Nikari ne misli, da se vsa krma, ki jo žival povžije, spremeni v meso, maščobo in mleko, skoro polovico vse krme potrebuje žival samo zato, da ostane pri življenju. Ker potrebuje krava, da se praktično izrazimo, vsaki mesec toliko krme, kolikor sama tehta, tedaj pride polovica te krme na ohranitev njenega življenja, druga polovica pa na mleko in telička. Vaša breza tehta recimo 8 stotov, torej potrebuje na mesec 8 stotov popolnoma suhega sena (suhe snovi brez vsake vode), na leto tedaj 12 krat 8 ali 96 stotov. Polovica tega nam gre v zgubo, od tega ne dobimo ne mleka, ne kaj družega; drugih 48 stotov pa se spremeni v mleko in v teleta (če ni breza jalova). Šesti del tega pride na teleta, torej 8 stotov in od teh 8 stotov zopet 7 na tele samo, iz osmega stota pa zraste trebilo. Zdaj pa še malo poračunajva, koliko naju približno stane tele. Za seno seveda moraš vstaviti ceno, kakor tebe stane seno, bodisi domače ali kupljeno. Če stane seno pri vas stari stot 3 krone, tedaj te stane tele v hlevu 8×3 ali 24 K. Ker ti pa tudi krme za ohranitev krave pri življenju nihče ne da zastonj in moraš pokrmiti tudi onih 48 stotov, zato moramo tudi od teh vzeti $\frac{1}{6}$ na račun teleta, torej zopet 8 stotov à 3 K, kar spet znaša 24 K. Po tem računu te stane tele, ko pride na svet 48 K in pri tem se ne da nič odtrgati. Hleva, gleštanja in drugih reči pri tem nismo niti vpoštevali.

Toliko za danes. Mej tem se pa dobro imej danes za pečjo v tem strupenem mrazu, a nikar ne pozabi živinice v hlevu. Tudi ne pusti v pustnih dneh, da bi šla vaša Jana na ples, živina pa bi ne bila skrbno očejena in nakrmljena. Pa ti mi ne hodi preje k sosedovim v vas, predno si nisi dobro ogledal okoli voglov, je-li vse v redu pri hiši. Tvoj Andrejčev.

Sprememba v reji čistokrvnega angleškega prešiča.

Zadnjih 20 let se je splošno priporočala angleška svinjska pasma s zelo kratkim rilcem, pri nas splošno znana pod imenom jorkšir. To stremljenje se je utemeljevalo s tem, da gre pri dolgi glavi preveč mesa v zgubo, ker ima glava le primeroma majhno vrednost. Tudi na to se je zelo gledalo in želelo, da bi bili čistokrvni jorkširci kolikor mogoče goli, brez ščetin.

Toda kar je nenaravnega, nima v teh rečeh nikjer dolgo obstanka. Kmetijska družba na Dunaju je poslala nedavno svojim udom razglas, v katerem pravi, da se goli angleški prešiči s kratkim rilcem niso dobro obnesli. V najbolj vzglednih in slovityh angleških zavodih za prešičjerejo si prizadevajo že nekaj let vzgojiti živali s podolgovato glavo in gostejšimi ščetinami. Ti izkušeni prešičjerejci namreč dobro vedo, kako da je živalim z zelo kratko (mopsovo) glavo otežkočeno dihanje bodisi skozi nosnice kakor tudi v pljučah, vsled tega pa trpi tudi cela prehranitev in tudi razvoj živali. Gostejše ščetine, katere si tudi prizadevajo doseči angleški prešičjerejci, imajo biti živalim v varstvo zoper razne neprilike vremena, naj si bo že mraz ali vročina.

Zato je tudi nižjeavstrijska kmetijska družba dala slovo dosedanjemu angleškemu kratkorilecu z golo kožo in lansko leto je nakupila za ude le živali z daljšim gobcem in gostejšo dlako.

Mi se le radujemo, da je prišlo do tega. Kdor je opazoval kedaj težavno sopihanje pitalih angleških prešičev in videl, kako zelo trpe gole živali pred mrazom, nam bo gotovo pritrnil.

Splošno.

Prebavljivost kurjih jajec.

Da je prebava surovih jajec veliko lažja, nego kuhanih, je menda že marsikomu znano. Še bolj težko prebavljiva pa so jajca pečena ali kakorsibodi drugače pripravljena. Tako na primer človek prebavi jajce surovo pa zmešano v 1 uri 20 min. dočim surovo jajce nezmešano še le v dveh urah. Jajce pečeno v 2 urah 15 minut, mehko kuhano v treh urah, v trdo kuhano v 3 urah 30 minut in v maslu pečeno še le tudi v 3 urah 30 minutah.

Kedaj je treba obutev mazati?

Navada je po kmetih, da se mokra obutev, ko se sezuje, osnaži in dene ali obesi na suhi in gorki kraj, da se posuši. Toda je paziti, da se ne obesi v preveliko vročino, kjer se posebno mokro usnje hitro spari. Ko je obutev suha, se z mastjo, salom ali kako štacunsko mažo namaže, da manj

spušča mokroto, potem postane usnje mehko in tudi dalje trpi. Tako na kmetih.

Nekateri pa svetujejo, naj se obutev ne maže suha, nego mokra in to koj, ko smo je sezuli in osnažili. Še le potem naj se obesi, da se posuši. V tej reči ne vemo reči sodbe. Po naših mislih je za usnje boljše, čimveč maščobe dobi v se, in to se stori lažje pri suhem usnju. Nasproti pa drugi trdè, da je zelo koristno za usnje, ako se z mokroto vred suši na usnju mazilo. V tem treba še kaj poskušanj.

Orumenelo orodje od bele ali slonove kosti, kako zopet obeliti?

To se dá storiti na sledeči način:

Napravimo zmes iz čvrstega chlorovega apna in vode in sicer naj bo jeden del prvega v štirih delih vode. V to zmes položimo dotično orodje in pustimo v njej nekaj dnij, nakar se z vodo omije in posuši. Predmeti iz slonove kosti morajo se dalje časa pustiti v tekočini, nego oni od drugih kosti.

Nit od pavole ali od preje, kako razpoznati?

Vzemimo obe niti v roko, pa jih ob koncu užgemo. Nit od pavole se užge naglo, gladko gori in in nje dim diši. Od preje nit pa se bolj nerada užge, pri gorenju prasketa in diši nekako po smoli.

Vosek pravi, kako se spozna?

Segrejmo kos železa da je belo, pa položimo nanj kos voska za poskušnjo. Ako dim od voska diši prijetno, je vosek pravi, ako pa vosek prasketa, se zelo kadi in ima neprijeten duh, pa je več ali manj pokvarjen.

Kalno vodo, kako očistiti za pranje?

Večkrat se zgodi, da je voda iz rek tako kalna, da se perilo ne more prati z njo. Kaj tedaj storiti? Svetuje se sledeči način vodo očistiti. Dan pred pranjem natoči se v veliko posodo kalne vode. K tej se prilije za par litrov vrele vode, v katerej pa smo prej raztopili za 3 do 4 žlice zdrobljenega solitra. Sedaj naj voda mirno stoji do družega dne, kadar jo oprezno z vrha odtočimo. Vsa nesnaga vode se je namreč usedla na dno posode.

50 kg smerekovega semena skupaj in tudi posamezne kg proda L. Ševar na Rakeku.

Baderna (v Istri), gospodarsko društvo, ima v svoji zadružni kleti 4000 hl črnega in 500 hl belega vina.

Kdor hoče kupiti izborno istrsko kapljico po zmernih cenah, jo dobi zanesljivo pri gospodarskem društvu v Baderni.

Priporočaja se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov.
Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Zajamčeno pristno vino ima v zalogi Kmetijsko društvo v Vipavi veliko množino, katero prodaje za mašna vina belo od 40—50 kron 100 l postavljeno na postajo Postojna. Rudeče pa od 35—40 kron. Zadrugam in večjim odjemalcem oddaja vino po izjemnih znižanih cenah. V zalogi je tudi tropinsko žganje

Lastni pridelek! Zeljno seme (kaps) zanesljivo kaljivo, edino pravega kašelskega zelja, ki naredi lepe, trde glave, ter rodi v vsaki zemlji. Prodaja dokler je kaj zaloge, navadno žlico (20 gr.) za 80 v, poštine prosto **Ig. Mercina**, posestnik in trgovec v Zg. Kašlju p. Zalog, Kranjsko. Pri manjših naročilih sprejemajo se tudi pisemske znamke. Na naročila brez denarja se ne ozira. 8—6

Take table preskrbi zadrugam „Zadružna zveza“.

Kmetovalci rešite svojo živino mehčine in krhkosti kosti,

kar je po mnenju živinozdravnikov neizogibno, ker ima letos krma premalo rudninskih snovij s tem, da ji redno privedate

Barthel-novo klajno apno.

Nekaj dek vsaki dan v preprečenju koristi več, kot ravno toliko kil, če se je bolezen že pojavila. Potrebuje se za pol leta za eno kravo 6—7 kg, za 1 svinjo 3—4 kg. Poduk o klajnem apnu in o boleznih zastoj.

Stroški mali! Korist tisočkratna!

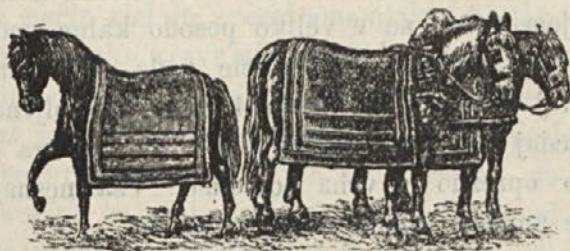
Svari se pred posnemanji pod imenom redilno apno, klajna košena moka itd. Zahtevajte povsod izrečno samo-le kot najstarejše, najpriznanejše in najboljše

Barthel-novo klajno apno.

Dobi se pri 228 12—10

„Gospodarski zvezi“ v Ljubljani.

Združene tovarne za volnene izdelke prodajo letos spet samo po meni direktno konjerejcem približno 4000 takozvanih

vojaških konjskih odej.

Cena: 1 samo K 4.40 in par samo K 8.40 (6 parov poštine prosto.) Odeje — temnosive — so debele in trpežne ter grejejo kot kožuh, velikost 150/200 cm, toraj pokrijejo celega konja. — Razločno pisana naročila naj se pošiljajo na **Steiner**-jevo komisijsko trgovino združenih tovarn za odeje, **Dunaj II., Taborstrasse 27.** — Denar se pošlje v naprej, sicer se naročilo izpelje proti povzetju.

Za odeje, ki bi ne prijale, vrnem denar.

Velika ponaročila, tako od posestnikov Gebauer, Noisternig, Mallnitz, župnik Bardin, Lang, Rotter, Suchodoli itd. 229 12—8

Na prodaj pod ugodnimi pogoji je posestvo

„Kmetijskega društva v Leskovcu pri Ptuj“, katero sestoji iz hiše v katerej je gostilna in mesarija, velikega gospodarskega poslopja s prodajalno za mešano blago, hleva, ledenice, vrta in travnika. Posestvo leži ob okrajni cesti Ptuj-Trakostjan (Hrvaško) tik župnijske cerkve v Leskovcu, tedaj v sredini Haloz. Prostor je za vse prav ugoden in bi delaven in podjeten človek, kateri ima nekaj svojega denarja in razume trgovino, prav izvrstno izhajal. — Natančnejši pogoji zveže se pri likvidatorju **g. Vekoslavu Pelcu** v Ljubljani, Gosposka ulica št. 10. 237 2—1

Patentovane sprave za zheplanje trt
jednostavno i duplo delajoč
SKROPILNICE PROTI PERONOSPORI
TER VSE POTREBNE
VSAKOVRSNE POLJEDELSKE I VINOGRADARSKE STROJE,
prodaja v najboljši izvršitvi,
JG. HELLER NA DUNOJU
II. Praterstrasse 49
Zastopniki se iščejo! Ceniki brezplačno.

236 12—1

OVES

(Willkomm.)

235 4—2

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kg za en oral. — Podpisano oskrbništvo pošilja 25 kg za K 9.—; 50 kg za K 17.—; 100 kg za K 32.— z vrečo vred. Uzorce po 5 kg pošilja s pošto franko proti K 3.20 predplačila

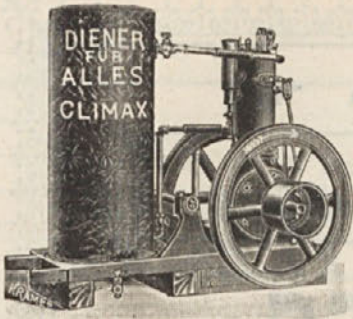
oskrbništvo graščine Golič pri konjicah (Gonobitz) Štajersko.

Zadružna zveza

oskrbuje

== svojim zadrugam ==
vse tiskovine, blagajne itd.

Amerikanski motor na bencin

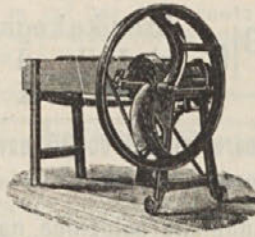
najsposobnejši motor za kmetijo in rokodelce, ker je jednostaven in zanesljiv ter malo stane, kar se pri nobenem drugem motorju ne doseže.

Več motorjev od nas že tekó pri poljedelcih, koji so nam za iste prav hvaležni, ker z njim mlati, rezanco reže, drva žaga in sploh opravi vsako delo za majhen denar.

Najboljše poljedelske stroje, kakor:

mlatilnice, slamoreznice, gepeljne, čistilnice, mline in preše za sadje in grozdje itd.

Železo, traverze, železniške šine, cement, štorje za strop in vso potrebščino za stavbe, okov in orodje ter pozlačene nagrobne križe se dobé najceneje pri

224 x-14 Karol Kavšeka nasled.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga poljedelj. strojev
Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

C. kr. priv.
pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 13.

233 24-4

Globe mlekarske naprave

kakor tudi vse stroje in orodje za transport mleka, za delanje masla, sira itd. izborna napravljeno prodaja

Globe - separator - družba

Dunaj XVI/2
Neumayergasse Nr. 17.
Zahtevajte ilustrovane cenike.

Zastopniki se iščejo.

231 x-6

Izvirni

Alfa-Laval

so v trpežnosti, množini in natančnosti posnemanja

posnemaalniki

227 24-4

nedosegljivi.

Čez **pol milijona** komadov je postavljenih in z čez 600 prvimi odlikovanji.

Ceniki brezplačno in poštine prosto.

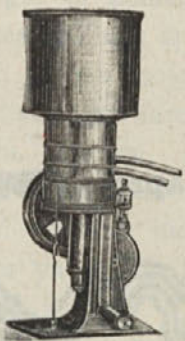
Delniška družba

ALFA SEPARATOR

Praga Dunaj Gradec

Specijalna tovarna za mlekarne stroje in oprave najboljše vrste.

Zastopniki se povsod iščejo.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog 30. novembra 1904:
čez 10 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet 30. nov. 1904:
čez 42 milijonov kron

Ljudska posojilnica

preje: Gradišče št. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 kron čistih **4 K 50 h** na leto.

Stanje vlog 30. novembra 1904: K 10,586.128·71. — Denarni promet do 30. novembra 1904: 42,500.883·08.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1905.

234, x-4

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani

Francišek Leskovic,
zasebnik in blag. ljud. pos.

Karol Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

Gospodarska zveza

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče št. 1

(uhod: Kongresni trg št. 16)

preskrbuje za svoje člane

nakup vseh gospodarskih potrebščin, posebno pa umetnih gnojil: Tomazeve žindre, kalijeve soli, solitra, superfosfatov itd., modre galice, žvepla, krme, koruzne moke, otrobov itd., semen, živine, strojev, orodja itd.;

nakup vseh gospodinjskih potrebščin;

prodajo vsakovrstnih kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Zaloga Barthel-ovega klajnega apna, oddaja se od 5 kg. naprej.